

Metody sociálně geografického výzkumu (část kvantitativní)

cv. 2.

Alan Faltýnek

Jaro 2025

Cv. 1

- Definice + rozdíl kvali/kvanti, proč?
- Obhajoba BP

Definice pojmu Výzkum

„Systematické zkoumání přírodních nebo sociálních jevů s cílem získat poznatky, jež popisují a vysvětlují svět kolem nás“

Základní metody výzkumu:

- Indukce (na základě pozorování vlastností a pravidelností událostí a jevů odvozujeme obecnější pravidlo či zákonitost)
- Dedukce (logicky odvozujeme závěr z množiny jiných tvrzení, která považujeme za pravdivá)
- Abdukce (typ usuzování, při kterém se na základě určité skupiny faktů vytváří vysvětlující hypotéza)

Typy výzkumu

- Základní (řešení klíčových problémů; zabývá se teoretickými otázkami; uživateli jsou zpravidla vědci)
- Aplikovaný (zabývá se otázkami, jež se jednoznačně týkají praxe; výzkumné šetření, praktické problémy)
- Akční (týká se změny současného stavu, témata vztažena k praxi, často politické pozadí)
- Evaluační (hodnocení nejrůznějších programů, politik apod.; „evidence-based“ hodnocení – na základě empirických dat)
- Kritický (identifikuje daný problém a jeho kritikou se snaží o nápravu)

Stádia výzkumu

- **Explorace** (průzkum)- vstup do nového tématu; formulace otázek pro další zkoumání, vznik konceptů
- **Deskripce** - (popis) – poskytnutí podrobného obrazu situace jevu či vztahů
- **Explanace** – (vysvětlení) – snaha a pokus o vysvětlení daného jevu či fenoménu
- **Predikce** – předpověď či odhad vývoje fenoménu či procesu

Pojmy

- **Paradigma** (určitý vzor, který je v daném období považovaný za hlavní; jedno paradigma nahrazuje druhé X doplňují a zpřesňují se)
- **Teorie** (ucelený systém, abstraktně zaměřený na vysvětlení vybraných fenoménů)
- **Koncept** (abstrakce, zabývající se vlastností nebo procesem; na konceptech jsou většinou vystavěny teorie)
- **Definice** (prostředek k upřesnění a jednoznačnému určení daného pojmu)

Zadání 2. cvičení

Cvičení je zaměřeno na pochopení rozdílu mezi různými typy výzkumu – základním, aplikačním, kritickým/akčním a evaluačním.

- Pokuste se v rámci volně dostupných zdrojů najít konkrétní příklad každého z výše uvedených typů výzkumu a krátce jej okomentujte, resp. zdůvodněte.
- Příklad může odkazovat k určitému projektu, článku nebo jiné výzkumné aktivitě.
- Bylo by ideální (ne nutné), kdyby byly vybrány příklady z prostředí geografie.

Shrnutí

- Případné zdroje citujte
- Rozsah: libovolný, hlavně se pokuste správně zdůvodnit příklady
- Odevzdání
 - Pondělní skupina: do neděle 9. 3. do 23:59
 - Úterní skupiny: do pondělí 10. 3. do 23:59
 - Do příslušné odevzdáárny

Dotazy?